

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК СКЛADOVA СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О. О. Титаренко

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Значущість професійної діяльності вчителя визначається ефективністю його педагогічної системи, фундаментом якої є класичні теоретичні знання, а вдосконалення відбувається протягом всього трудового шляху через науково-дослідницьку роботу.

Досвідчений педагог розглядає пошукову роботу як засіб самоосвіти та підвищення особистого професіоналізму, засіб, що сприяє підвищенню пізнавальної активності, актуалізації знань, нарощуванню дослідницьких навичок, розвитку аналітико-синтетичної діяльності мозку та логічного мислення в процесі дослідження, розширенню особистого світогляду [2].

Зазвичай, до науково-дослідницької діяльності ґрунтовно готують здобувачів другого освітнього рівня, тобто майбутніх учителів технологій профільних класів та викладачів спеціальних дисциплін. Здобувачі першого освітнього рівня знайомляться з основами наукових досліджень, за бажанням, можуть спробувати себе у написанні наукових робіт і завершують навчання виконанням обов'язкової кваліфікаційної роботи. Таким чином, можна зробити висновок про накопичення недостатнього досвіду організації і проведення наукового експерименту в закладах загальної середньої освіти. Тим часом, виявлення учнів, схильних до наукової діяльності, і написання з ними наукових робіт вірогідне вже у 7-9 класах, де можуть викладати вчителі з бакалаврським рівнем вищої освіти.

Згідно Державного стандарту базова середня освіта має такі цикли, як адаптаційний (5—6 класи) та базового предметного навчання (7—9 класи). Адаптаційний цикл передбачає накопичення теоретичного матеріалу й оволодіння базовими технологіями. У цей період закладається підґрунтя для формування ключових компетентностей – вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, діяти творчо, виявляти ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію тощо. Цикл базового предметного навчання присвячений закладанню та розвитку умінь формулювати гіпотези, збирати дані, здійснювати експерименти з виготовленими виробами, аналізувати і узагальнювати результати проектно-технологічної діяльності; використовувати наукові відомості для досягнення мети проектно-технологічної діяльності, приймати обґрунтовані рішення чи формулювати висновки [1].

Необхідний для самостійного професійного функціонування досвід здобувається під час проходження виробничої педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти. Завданням практичної підготовки є подолання розриву між теоретичним базисом та реаліями професійної діяльності. Для досягнення поставленої мети здобувач має можливість вивчення

сучасних педагогічних технологій у роботі вчителів, формування навичок з розробки навчальних проєктів на уроках трудового навчання та технологій на засадах проєктно-технологічної діяльності, формування вміння виокремлювати учнів з нахилом до науково-дослідницької діяльності, проводити індивідуальну роботу з ними і залучати їх до участі у роботі наукових гуртків та проведенні колективних досліджень, олімпіадах, дискусіях, диспутах, вебінарах, семінарах, конкурсах, виконанні наукових робіт.

З метою підвищення рівня професійної підготовки майбутніх учителів технологій за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» передбачається проходження виробничої педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти протягом двох семестрів зі розподілом відповідно циклів загальним обсягом 12 кредитів на IV курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у 5-9 класах та на I курсі другого (магістерського) рівня вищої освіти у 10-12 класах.

Під час проходження практики у закладах загальної середньої освіти майбутній учитель технологій має можливість у реальних умовах усвідомити важливість формування науково-дослідницької компетентності, яка включає уміння застосовувати методи наукового пізнання з метою вивчення технологічних процесів і об'єктів; засвоєння та інтегрування нових знань з їх подальшим використанням у вирішенні пізнавальних завдань; здатність бачити, пізнавати, розуміти, спостерігати та досліджувати властивості матеріалів і закономірності технологічних процесів.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Темченко О.В. Науково-дослідницька діяльність учителя як засіб його професійного самовдосконалення. Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи. Монографія. Київ, Харків. 2020. С. 456-461.

ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ РОЗСАДНИМ СПОСОБОМ

Д.Ю. Токач

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Вирощування томатів розсадним способом є ефективним методом для отримання здорових і продуктивних рослин. Розсадний метод дозволяє контролювати умови вирощування на початковому етапі, забезпечуючи оптимальні умови для розвитку та зростання рослин.

Розсаду помідорів для відкритого ґрунту вирощують у парниках, теплицях, а також на вікнах у кімнатах. Для першого строку її вирощують у торфоперегнійних горщечках або